۶۵۰ نچی نومر ۱۳۲۹ سنه ۸ ربیع الاول

پنجشنبه

№650 ۱۹۱۱ سنه ۲٤ فیڤرال

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ" № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ"
Russie, Kazan, redaction
„Julduz".
Плата за обявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

یولدز

آلتنچی سنه

«یولدز»
یکشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده
اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریدهٔ ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم،
آلتی آی اوچون ایکی صوم،
اوچ آی اوچون بر صوم ۲۰ تیندر.
آدرس آلماشدرو ۲۸ تین.
اداره‌سی پیچن بازارنده «بلغار»
مسافرخانه‌سنده ۱۹ نچی نومرده‌در.

خودوژستؤینی ایلیکترو تیاتر

«بوف»

یژانگیلیستوؤسکی اورامده ابراهیمفلر (بختیارلر) یورطنده

بر آتنا یابق بولوب طورغاننك صوڭنده ۲۷ نچی فیڤرالده آچلاچق.

باصلوب چقدی.
مشهور حسن خط معلملرمزدن عماد افندی نوغای بیکف قلمی ایله‌ن یازلمش
حسن خط دفترلری
۱ نچی و ۲ نچی. بهاسی ٦ شارتین‌دن.
ناشرلری قزانده معارف کتبخانه‌سی
آدرس: Казань „Маарифъ"

ابتدائی مکتبلر اوچون قرائت کتابلری:

رهبر صبیان II نچی	۱۵ تین	قزلرغه مخصوص قرائت I نچی	۱۵ تین
« « III	۲۰ «	قرائت جدیده	۱۲ «
مصور تعلیم قرائت I	۱۵ «	اخلاق درسلری	۱۲ «
مکمل « I	۱۵ «	هر کمگه کیره‌ك I	۱۵ «
بالالرغه قرائت I	۸ «	« « II	۱۲ «
« « II	۱۵ «	اسامی کتبمز بوش.	

کوبله‌ب آلدروچیلرغه عادتدن طش تنزیل!
آدرس: Казань „Сабахъ"

یا گاغنه باصلوب چققان کتابلر:
نیك اویغاندم؟!.
حکایه. یاش و مقتدر محررلرمزدن عبدالغفور قل‌احمدف اثری.
بهاسی ۱۲ تین، پوچته ایله یه‌رورگه ۱٤ تین.
یاشلر حیاتندن بر لوحه
ملی حکایه. یاش محررلرمزدن عالمجان ابراهیمف اثری.
بهاسی ٥ تین، پوچته ایله یه‌رورگه ۷ تین.
بر ساعتلك خاتون
پرده‌لك غایت کولکولی فارص. روسچه‌دن ترجمه ایتلگان اثر.
بهاسی ۱۰ تین، پوچته ایله یه‌رورگه ۱۲ تین.
مراجعت اوچون آدرس: г. Казань, „Гасръ".

تاریخ اسلام
۱-۲-۳-٤ نچی قسملر باصلوب چقدی تیزدن ٥-٦ نچی قسملرده باصلاچقدر. مندرجاتی: عربستان قطعه‌سی،
عربلرنك اسلامدن الك بولغان وقائع تاریخیه‌لری، قبیله‌لرگه بولنولری، اوصاف و دیانتلری، رسولمزنك آتا و بابالاری، تووی، زمانده بولغان تاریخی واقعه‌لر، آخرتگه انتقالی، خلفاء کرامنك خلیفه بولوب تورغان زمانلرنده بولغان واقعه‌لر، بنی امیه پادیشاهلرینك احوال تاریخیه‌لری، عباسی خلیفه‌لرینك احوال تاریخیه‌لری. حاصل عربلرنك اسلامدن الك زمانلردن باشلاب صوڭغی یللرغه قدر بولغان تاریخی واقعه‌لر بیك تفصیللی ره‌وشده بیان ایتلمشدر رشدی و اعدادی مکتبلر ایچون ایك موافق درس کتابی بولغانه بوکونده مشهور مدرسه‌لرنك کوبسنده پراغرامغه قویلدی.
Казань, Оренбургъ, Уфа, { Бр. Каримовмыъ.

قرائت کتابلری:
ایرلر مکتبی اوچون:
بزنك مکتب. ۲ نچی جزء. نجیب دوماوی اثری. بهاسی ۱۰ تین.
بزنك مکتب. ۳ نچی جزء. « « « « ۲۰ «
تیزدن میدانغه چقاچق:
توركی اوقو. ۱ نچی جزء. محمود مرجانی اثری. ۱ نچی صنف اوچون.
توركی اوقو. ۲ نچی جزء. « ۲ نچی صنف اوچون.
قرائت تاریخیه. محمود مرجانی اثری. ابتدائی مکتبلرنك آخرغی و رشدیلرنك اوّلگی صنفلری اوچون. بو کتابلر میدانغه چقوب صاتله باشلاغاچ آیروچه اعلان ایتلورلر.
اوشبو کتابلرنی کوبله‌ب آلدروچیغه اسکدکه. پوچته راسخودلری آلوچیدن. زاداتکه‌سز نالوژ یه‌رلی. اسامی الکتب بوش یه‌رله. آدرس:
Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

کیگاش و مصلحتلر بیریله.
غرازدانسکی هم اوغالاونی اشلر حقنده صودبینی کیگاشلر بیره‌مز. شولایوق تورلی محکمه‌لردن، میراوای صودیالردن، اویازنی سیزدلردن، زیمسکی ناچالنیکلردن آقروژنی صود، صودیبنی پالاتالردن ناتاریوسلردن همه‌ده سیناتدن، غرادسکوی هم زیمسکی اوچریژدینیه‌لردن حاجت بولغان اسپراقه‌لرنی آلوب بیرورگه همده نکاح، طلاق، میراث مسئله‌لرینی وسودا حقنده بولغان اشلرنی یورتورگه اوستمزگه آلامز.
ك. ع. حسنف هم اکرم بیغلوف
Адр. Казань Восточ. подв. № 13

ایلیکترو تیاتر
«سؤیت»
مسکاوسکی اورامده، اشچیغلوف یورطنده
سیانس هر کون کیچ ٤ ساعتده باشلانا.
پوستنك اوّلگی هفته‌سنك یعنی ۲۱ نچی فیڤرالدن باشلاب ۲٦ نچی فیڤرالغه قدر کینیماتوگراف یابق بولاچق.
۲۷ نچی فیڤرالده آچلوب یاڭا پروگرام ایله دوام ایته‌چکلر.
کارتینه‌لر دوشنبه وپنجشنبه کونلرده آلماشنادر.
آنتراکت وقتلرنده هم سیانس وقتنده بیش کشیدن مرکب استرونی آرکیستر هر تورلی مسلمان کویلری اوینایاچقدر.

Ал. М. Бурляндъ
تش طبیبی
آلیکساندر مارکوؤچ بورله‌ند آورولرنی هر کون ۹ دن ٤ که قدر قبول ایته. نیخوینسکی هم پیچن بازاری اورامی چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

میراث حقی.

شریعت اسلامیه بوینچه خاتون قزلرنك میراث حقلری ایرلر ایله بر درجه‌ده بولماسه‌ده آنلر خیلی زور حقوقلرغه مالکدر. بر کشینك اوغللری ایله قزلری قالسه اول وقتده آنلر اوزلرینك برادرلری ایله برگه عصبه بولوب ایرگه ایکی ئلوش قزلرغه بر ئلوش بیرله قز اوزی گنه بولسه نصف مالغه مالك بولا. شول روشچه اسلام خاتونلری شاقدایغنه میراثغه مالك بولا آلالر. خریستیان خاتونلرنده ایسه بوندی حقلر یوق. آنلرده میراث حقی بتونله‌ی دیب ئه‌یتورلك ایرلر قولنده. میتنك صلبیه قزی بولسه‌ده بیك آز میراث آلادر. شول سببدن خریستیانلرده قزلرنی رعایه‌یوزندن اوزلری ایسه‌ن وقتلرده زور پریدانلر بیرو یاخود اوزی اولگاندن صوڭ آلورغه وصیت یازوب قالدرولر عرف وعادت بولوب کیتکان، خریستیانلر وصیت وهبه طریقلری ایله گنه خاتون قزلرغه کوبره‌ك میراث قالدرا آلالر. بواش کوب وقتلرده نزاع و محاکمه‌لرگه سبب بولا. میراث حقنده‌غی زاکون ونظاملرنك مکمل بولماغانلغی اعتبارغه آلوب حکومت بوندن ایللی آلتمش یل مقدم باشلاب بویلغه قدر بر نیچه کره‌لر بو زاکونغی آلماشدررغه بر نیچه مرتبه‌لر تشبث قیلوب قارادی، لکن هیچ بر تورلی نتیجه چقمادی. حاضرگی کونده بو مسئله یاڭادن قوزغالدی. دوما اعضالرندن بعضلر بو مسئله‌نك دوماده قارالوب اصلاح ایدلوون تلیلر. بونلر صلبیه قزلرنك هم همشیره‌لرنك حقوق میراثده اوغللر وبرادرلر ایله بر تیگز درجه‌ده بولولری تییشلکنی دعوا قیلالر. دوما اعضالری قوزغاتقان بو مسئله‌گه حکومت ده اعتبار قیلوب آنلرغه موافقت ایله جواب بیردی. لکن دومانك اکثریتی بو یل اول مسئله‌نی باری برقاراب بتروب وجودکه چغارو ممکن بولماچق دیب، آنی ینه‌دن کیله‌سی یلغه تأخیر ایته‌رگه تلیلر. مسئله‌گه قارشی طوروچیلرنك کوبره‌گی بیر خواجه‌لریدر. بونلر اگرده قزلرنی اوغللر ایله بر درجه‌ده یاصالسه، اول وقتده نیچه نسللردن بیرلی آتادن اوغلغه میراث بولوب بتون حالنده کیلگان بیرلر، قزلرغه بولنوب بیرله‌باشلاسه، ایکنچی فامیلیه‌لرگه کوچوب واقلانوب بته‌چك، بو معقول اش توگل دیلر.

محله ملالرینك اوقتولری.

بزنك روسیه‌ده‌گی محله ملالری محله تربیه‌سی ایله برابر، کوب زماندن بیرلی مکتبده تربیه ایتوب کیله‌لر. روسیه‌ده هیچ بر مسجد یوق، که یاننده، ناچار بولسه‌ده، چیبه‌رره‌ك بولسه‌ده، بر مکتب بولماسون.

حاصل بزده بر ییرده مسجد بولسه، یاخود یاڭادن صالنسه، شول مسجد ایله برگه مکتب‌ده صالنغان. هم محله لوازمن ادا قیلا طورغان ملالر، مکتبده‌ده اوقتوب کیلگانلر.

الگیره‌ك بو ملالرنك اوزلری گنه اوقتولری بر درجه یاراب کیلسه‌ده، صوڭغه طابا کفایه ایتمی باشلادی. چیتدن معلملر آلدرا باشلادیلر. لکن کوب ملالر محله خلقینك اوزلرینه بولغان اناینلرن احتراملرن بترمه‌و اوچون معلم آلوغه قارشی طوردیلر. آلورغه تله‌گانلری‌ده خصوصی دار المعلمینلر بولماغانغه کوره، یاخشی معلم طابا آلمادیلر. شولای بولسه‌ده، حاضرگه قدر بزده بو کیمچیلکلرنی بترو اوچون هیچ بر تورلی تدبیر قیلنغانی یوق.

فقط زاکافکازیه شیخ الاسلامی محترم ملا محمد پیشنماززاده جنابلری بوڭا بر تورلی چاره طابمقچی بولا. اول اوزلری اوقتورغه تله‌گان محله ملالرینه، یاقن تیره‌لرنده‌گی ترتیبلی مدرسه‌لرده‌گی معلملرنك درسلرینه حاضر بولوب، اصول جدیده اوزره تعلیم طریقن اویره‌نونی موافق طابا. شول طریقه اصول تعلیمنی اویره‌نگاندن صوڭ محله ملالری معلملك لوازمن‌ده اجرا ایتوب، معلملرگه تعیین ایتلگان آیلق ۳۰ - ٤۰ صومنی آلورلر - دی.

پیشنمازاده جنابلری اوز ادارهٔ روحانیه‌سی قول آستنده بولغان ۲۳ قاضیدن بو حقده فکرلرن صوری.

باکوده نشر ایتلمکده اولان «صدا» گازیته‌سینك نقلینه نظرا، پیشنمازاده جنابلرینك قاضیلردن صوراغان استفساری بوندن عبارت:

۱) قول آستگزده‌غی پریخود ملالرینك اصول جدیده ایله اوقورغه، یازارغه هم اعمال دینیه اویره‌تورلك قابلیتلری، قوهٔ علمیه‌لری بارمی؟

۲) پریخود ملالرینه معلوم بر مدت اچنده کورشیلرنده‌گی ترتیبلی مکتبلر حضورنده اصول تعلیم و تربیه‌نی اویره‌نورگه ممکن‌می؟

۳) فکرگزچه، نیچه آی درسده حاضر بولسه‌لر اصول تعلیمدن خبردار بولا آلورلر؟

٤) مذکور ملالر شول مقصود ایله کیتوب طورغانده، محله اشن کم قاراپاچق، یاخود کمگه طابشرورغه ممکن بولاچق؟

٥) پریخود ملالرینك اصول تعلیم اویره‌نگانده اوزلرندن راصخود طوتارغه اقتدارلری بارمی؟ اگر بعضسینك کوچی یتمه‌سه بر ییردن، بر نوع شرط ایله آنلرغه راصخودلق آقچه طابوب بیرورگه ممکن‌می؟ مؤنه استفسارلرنك بارسی شوشی بیش ماده‌دن عبارت.

زاکافکازیه ادارهٔ روحانیه‌سینك دائما مکتبلر اشن قایغرتوب طوراطورغان شیخ الاسلامی محترم پیشنمازاده جنابلرینك بو تشبثنده تبریك قیلماو ممکن توگل. فقط بو محترم شیخ الاسلامنك طرشلغینه مسلمان مکتبلرن ترقی ایتدرورگه اجتهاد ایتووینه غبطه ایتوچیلر بولماوینه غنه تأسف ایتله.

ئه‌لله قالغان ادارهٔ روحانیه‌لرنك رئیسلری بو شیخ الاسلامنك وجودندن، احوال و حرکاتندن بتونله‌ی خبرسزلرمی؟

یوق ایسه بر ه‌ر تورلی اجتهاد واثبات وجود ایته‌رلر ایدی...

ترکیه حقنده.

ترکیه حقنده ڤیانه‌ده نشر ایدلمکده اولان گازیته‌لرنك برسی اوشبو سوزلرنی یازا:

حاضرگی کونده ترکیه‌نی اداره مشروطه‌لی مملکت دیب ئه‌یتورگه یاریمی، یوقمی؟ درست حاضرگی کونده ترکلرنك قوللرنده کاغذده ماده‌لر و پاراگرافلر ایله یازلغان مشروطیت بار. اما اشکه کیلگاندن صوڭ اول کاغذنك بوندن اوتوز بیش یل مقدم مدحت پاشا طرفندن یاصالغان قانون اساسی لایحه‌سندن آیرماسی هم شوندن آرتق قیمتی یوق. اول زمانلرده عبدالحمید اداره مشروطه‌نی ده پارلامینتنی ده جیمرگان ایدی. حاضر اینده «عثمانلی حکومت مشروطیه»سن یاصاغان قهرمانلر اوزلری جیمره‌لر. کنج ترکلر هر بر مشروطیت حریتلرن بتره‌لر. بونلر ماکیدونیه عسکرینك باشنده طوروب، سلطاننی توشورگه کیلگان وقتلرنده نیلرگنه وعده قیلماغانلر ایدی. اول زماننده خلق قول چابوب تبریك ایتوب آنلرغه اوزلرن قوتقاروچیلر ایتوب قاراغانلر ایدی. یاڤروپاده اول زمانلرده هیچ بر طاوش طن چغارمیچه سکوت قیلوب قالدی. کنج ترکلرگه ترکیه‌نی یاڭارتورغه مهلت بیردی. صوڭندن «بزنك اصلاحاتمزغه یاوروپا یول بیرمه‌دی» دیب اوپکه‌له‌رگه برده اورن قالمادی.

سلانیکده‌گی بر اوچ خلقنك یاخود طوغریغنه ئه‌یتکانده سلانیکده‌گی «اتحاد و ترقی» کامیتیتینك دیکتاتوراسی خلقنك ده یاڤروپانك ده اخلاصن تمام سورلدردی. ایسکی اداره‌نی جیمرگه‌نی قدر زور اجتهادلر قیلوب مظفریت قازانوب شهرت آلغان عسکر، داخلی اصلاحات وداخلی استحکامات ایله

مشغول بولورغه کیرك بولغان بر زمانده اوزلرینڭ وطنداشلرینڭ قانلرن قویو ایله مشغول بولوب خلق قاشندەغی بتون اعتبارلرن بتردیلر. اوزغان یل ترکیه عسکری اوچ ییردە اوز ینڭ کوچن صنادی. آرناودلقدە عصیان کوتەرلدی. ماکیدونیەدە کورەشلر بولدی هم سوریەدە فتنەلر بولدی. حاضر ایندی باب عالینڭ باشینه یاڭادن بیك چیتن بر مسئله طوغدی. عربستاننی یاڭادن اطاعت قیلدرغه طوغری کیله. بوندە حاضر کنج ترك عسکرینڭ قوتن چنلاب تیکشررگه تییش بولاچقدر. اگر بوندە کنج ترکلر اوزلرینڭ قوتلرن کورسەتە آلماسەلر اول تقدیردە یمن قولدن کیتو ایله گنه اش بتمەیەچك؛ عربستاننڭ ترکیەدن آیرلووی ترکیەنڭ باشینه شوندی اوتلر یاندراچقدرکه، اول اوت بتون کنج ترکلرنی وآنلرنڭ مشروطیتلرن یاندروب بترەچکلر.

کنج ترکلرنڭ «ملی عثمانلی حکومتی» وجودکه کیتررگه طرشولری وبتون مملکتدە بر تل یاصارغه طرشولری آرناودلر، بلغارلر، درزیلر هم عربلر آراسندە قانلی مصادمەلر چغوغه سبب بولدی. بوغنه آزلی. پارتیه اختلافلری دائم حکومت کریزیسلرن موجب بولا. اش شول درجەگه کیلوب یتدیکه برسینه دشمان ایکی پارتیه حکومت محللرندە کوچلرن صناشورغه حاضرطورالر. برطرفدە باش وزیر حقی پاشا ایله، اوّلدە انقلابچی عسکرلرنڭ کاماندیری بولغان محمود شوکت پاشا طورا. بونلر کنج ترکلرنڭ آپیکونلقلرینه قارشی بیك قاطی پروتیست بیرەلر. بونلرغه قارشی ایکنچی طرفدە سلانیکدەگی کامیتیت طورا. داخلیه وزیری طلعت بکنڭ اورندن استعفا قیلووی دە اوشبو داخلی اختلاف سببلی. حاضرگی کوندە محمود شوکت پاشا «اتحاد وترقی» کامیتیتن مملکت اشلرینه هیچ قاتشدرماسقه هم مملکتدە عسکری دیکتاتورا یاصارغه حاضرلەنه.

دولت دوماسی

دوماده ۲۱نچی فیوْرال مجلسندن اعتبارا ۱۹۱۱نچی سنەنڭ روسپیسی قارالا باشلادی.

بودژیت کامیسیەسینڭ داکلادچیسی آلیکسیینکونڭ بیانینه کورە، مالیه وزارتینڭ لائحەسی بوینچه بویل داخودقه قاراغاندە ۱۱,۳۷۶,۳۸۴ صوم راصخود آرتق بولووی تخمین ایتلگان. لکن بودژەت کامیسیەسی عمومی بالانصنی ۲,۷۱۲,۱۰۰,۰۰۰ صوم یاصاب، راصخودقه قاراغاندە ۴۳,۴۰۰,۰۰۰ صوم داخود آرتق بولونی چامالاغان.

راصخوددن آرتوب قالغان بو ۴۳میلیون صومنی، بودژیت کامیسیەسی ۱۹۱۰ نچی یلغیچه دولتنڭ بورچلرن تولەو اوچون استعمال قیلونی موافق کورەدر.

کامیسیه یوللر وزارتی اوچون ۸۷۰,۰۰۰ صوم، مالیه وزارتی اوچون ۸,۳۰۰,۰۰۰ صوم راصخودنی کیمتکان.

معارف وزارتی اوچون طوتلا طورغان مصارف دورت یل اچندە ۴۷ میلیوندن ۹۱ میلیونغه ییتکان.

مالیه وزیری ایکی ساعت قدر سویلەگان نطقندە روسیەنڭ مالیه اشلری حقندە سیاستن، هم دورت یلدن بیرلی کرگان داخودنڭ راصخوددن آرتوب قالاباروون بربر بیان ایتدی. آنڭ ئەیتووینه قاراغاندە، صوغشقه قدر دولتنڭ ۳۸۱میلیون صوم تیك یاتا طورغان آقچەسی بولغان. ۱۹۰۶ نچی یلدە بوزاپاص آقچەنڭ بتووی اوستینه، ینەدن ۱۵۸ میلیون صوم بورچ یاصالغان. اما حاضر زاپاص آقچه یاڭادن ۳۰۰ میلیونغه ییتکان.

◆◆

بوندن صوڭ دولت دوماسندە پنجشنبه کونلردن باشقه هر کوننی مجلس یاصالوب بودژیت قارالاچقدر. زاپروصلر اوچون چهارشنبه کون کیچکی مجلسلر یاصالاچق.

باشقردلرنڭ حال واستقبالی.

صمارا گوبیرنەسی نیکولایفسکی اویزدەدە ۱۸ قریەدن عبارة ایکی وولست باشقرد خلقی بار.

مین بایتاق وقتلردین بیرلی شول باشقردلر آراسندە یاشادکمدن آنلرنڭ قزغانچ حاللرن، انقراضغه یوز دوتمش استقباللرن کوروب جانم آچیغانلقدن قلم طوتارغه مجبور اولدم.

بودین قردشلرمزنڭ، باشقه یردەگی باشقردلر کبی، ییرلری بیك کوب ایدی. وشولایوق باشقه جنسدشلری کبی ییر صاتوب‌ققه هیچ کسبسز راحت یاتونی بیك یاراتالر ایدی. اوّلدە ییرنی صاتسەلردە، منگوگه صاتارغه رخصت ویرلمەدکدن بیك آرزان بها ایله کوب یللرغه آریندکه بیروب شوندن کیلگان آقچەنی آزاولسەدە ایموب کنه فقیر ایسەلردە طنچقنه یاشامکدەلر ایدی.

بوطنچ حاللر ۱۹۰۸نچی یللرغه قدر، دوام ایتسەدە، مذکور یلدن اعتبارا بوندەغی باشقردلر ایچون ایکنچی دور باشلاندی.

هرکمگه معلومکه: ۹نچی نویابر"زا کونی بوینچه هرکمنڭ ییری اوزینه ملك ایدوب بیرلدی. شوزا کون ۱۹۰۸نچی سنەدە بونداغی باشقرتلرغەدە اعلان ایدلوب، ییرلرن اوکریپیت ایدوب آلورغه رخصت ایدلدی.

بیچارە، ییرلرندن نیچك آیرلورغه‌بلمی آبدراب یورگان باشقردلر، بوزا کون بوینچه ییرلرن صاتورغەدە اختیارلی اولاچقلرن بلگاچ، ییر صاتورغه اشتهالری بیك قوتلەنوب، مع الممنونیت ییرلرن اوکریپیت ایدوب آلدیلر. (هر ایرجانغه ۴۰ر دیسەتینه. بالاسز کشیلرگه ۵۰شر دیسەتینه ییر بیرلدی.) حکومت طرفندن خلققه فائده اوچون توزلمش بوزا کون، مع التأسف باشقرد کبی نادان خلقنڭ تاریخ صحیفەلرندە اسملرنگنه قالدررلق درجەدە ضرر بولوب چقدی.

اوکەپیت ایدلگان کوندن باشلاب دیسەتینەسن ۱۰صوم دن صاتا باشلادیلر. (دقت ایدلسون: شوصاتلمش یردن آریندا تورلر، سنوی ۱۰-۱۵صوم مقدارنده فائده کورەلر.)

شول تیرەدەگی روسلر ییرنڭ بوش دیورلك درجەدە آرزانلغن بلوب طالاشوب آلا باشلادیلر. ییرنڭ بهاسیدە کوتارلدی ۱۵-۱۸-۲۰صوم غه ونهایت ۲۵صوم غه ییتدی. فقط بووقتلردە باشقرطلردە ییر بتدی. (چونکه: اوّل دیسەتینەسن ۱۰صوم دن صاتقان کشیلر بها آرتقان صایون صاتاصاتا، اوصاد بالریغنه قالغانن اوزلریدە بلمی قالدیلر. بعض ییرلردە اوصاد بالرنده صاتقان آدملر ایشدلدی. بلمام قایدە وارمانچی لر؟(!) شولای ایدوب ایکی یل اچنده ییردە صاتلوب بتدی.

باشقردطلر قولینه تخمینا ۳۰۰ مڭ مقدارنده آقچەدە کردی یاخشوق بای قیافتینەدە کردیلر.

اماشول بایلق زماننده، نیندی فائدەلی اش اشلەدیلر؟ عزیز بالالرینڭ استقبالن تأمین اوچون مکتب آچدیلرمی؟ مسجدلر صالدیلرمی؟ یاکه خصوصی بر فائدەلی اش اشلەدیلرمی؟ بر ایکی یاش شاکردنڭ همتی ایله آچلمش بر اصول جدیده مکتبی وبر قریەدەگی مسجد استثنا ایدلسه عموم ملت ودین یولینه بر پاره صرف ایدلمادی وبر دیسەتینه ییر قالدرلمادی هم آنی ایسکه توشروچیدە اولمادی. صوڭ اول آقچه ایله نیشلەدیلر؟ بعضیلر یخشی آت وآربەلر آلدیلر وزور، زور بالچق ایولر صالدیلر هر تورلی کییملر کیدیلر ومجلسلر قوردیلر. قسقەسی فقیر وقتلرنده (آەبای اسام شویله ایدر ایدم.) دیه اویلرینه کیلگان خیاللرنڭ همەسندە قیلدیلر. کسب وهنرسز کیف وصفادە یاتو اوستینه هرتورلی اسرافاتلردە حدندین آشسه مڭلر دگل میلیونلردە یتماەچگی هرکمگه معلوم. طبیعی باشقردلرنڭدە بایلغی کوبکه بارمادی. بای وقتدە بیك قیمت بهاغه آلونغان مال ونرسەلر حاضردە یارتی بهاسینه صاتلا باشلادیلر.

حاصلی شول قدر حسابسز یرلر وشول قدر آقچه همەسی اسراف اولدی بتدی کیتدی. کوزگه کورنر هیچ اثر قالمادی. شو۱۸ آولڭ کوبندە مسجد اولسەدە، مکتبنڭ ایسیدە یوق. بولغانلرینڭدە صارق آزبارندن آیرماسی آز. خصوصا آ. قریەسینڭ حالی بیگرەکدە قزغانچ. ییرنی آلاردن کوب صاتقان خلق اولماسەدە، ملت ودین یولن قایغرتقان وآنی ایسکه توشرگان بر آدمدە اولمادی. بالااوقرلق مکتبلری یوق، نماز اوقرلق مسجدلری یوق. ۳-۴ سنه مقدم مسجد صالامز دیه رخصت آلدیلر. هم شول وقتدە اوق ملا ومؤذن‌ده صایلادیلر ایسەدە بو وقتقه قدر همیشه مسجد صالنغانی یوق. اوکر بچلینیەگه کرمی قالغان ۱۳۰ دیسەتینه ییرلری بار ایدی. شول ییرنی مسجد ومدرسەگه وقف ایدەرلرمی دیه امید ایدله ایدی. مع التأسف بوامیدلردە بوشقه چقدی. اول ییرنی دگل، ملا ومؤذنگه وظیفه دیه قالدرلمش ۱۰ دیسەتینه یرنیدە قوشب اوزاری بتکاج آرینده‌گه ویرب آشادیلر. حاضردە منگوگه صاتمایه قرار ویرمشلر دیه ایشدله. حاصل! بوخلقدە ییردە یوق، مالدە یوق، مسجددە یوق، مکتبدە یوق. بولار اولماغاچ ملا معلم ومؤذنده یوق. متأسف.

تربیۀ بدنیه.

بالانڭ گەودەسی سلامت اوسوب ترقی ایتمك اوچون اعضانڭ حرکت وعملدە بولووی بیك لازمدر. استعمال وحرکتدە بولغان اعضا قاندن اوزینڭ حصەسینی کوبرەك آلادر. شول سببدن همان طارارا ونغایا بارادر. کوب اشلەگان قول ایله کوب یورگان آیاقنڭ بارماقلری نق وتیریلری قالون بولووی بوڭادلیلدر. اعضا اوچون طعام، هواویقو نی قدر لازم ایسه، حرکت وعملدە بولودە شول قدر لازمدر. بالالرنڭ هوس واخلاص ایله اورمەلب یوگروب اوینا ولری شول سببدندر.

بالالر اوچون باقچەلرغه گیمناستیکه قورالری یاصامق بالالرنڭ اعضالرینی کوب حرکتکه کیتروب نغایتمق مقصودینه مبنیدر.

گیمناستیکه اویونلری بالالرنڭ کوڭللرن آچادر. آشارغه اشتهالرن قوتلیدر. قانلری طارالوب هر اعضاسینه لازم بولغان اولوشلرنڭ ایرشووینه سبب بولادر. قانلری بویەلوب طوروب اعضالری ضعیف بولوب قالودن قوتقارادر.

گیمناستیکه بالالرنڭ گەودەلرینه تأثیر ایتکان کبی جانلرینه وقلبلرینەدە تأثیر ایتەدر. بهادرلقلرن وهمتلرن آرتدرادر.

گیمناستیکه طبعا سلامت بالالرنڭ سلامتلکلرن آرتدرادر. اما آورو وضعیف بالالرغه گاهاضررده ایتەدر.

گیمناستیکه اوچون باغانالی باصقچلی قورالر بولو لازم توگلدر. قوللرینی، آیاقلری موینلرنی برقاعدە اوزره حرکت قیلدرو ایلەده بر درجه فائدەلانمق ممکندر.

کوب یورو، نەرسه طاشو، باقچەده توتەل قازو، اوطن کیسو گیمناستیکه اورنینه قائم بولالر. یاکه گیمناستیکه اوزی اوشبو حرکتلری اورنینه قائممقامدر.

خارجی خبرلر

چار فیردیناند - بوکونلردە بلغاریه چاری فیردیناند آؤستروؤینگیریه ایمپیراطوری فرانس یوسفقه مهمان بولوب کیلگان. هم ایمپیراتور طرفندن بیك آچق یوز ایله قبول ایتلگان. فرانس یوسف چار فیردینانندنی ۵۰ یاشلك بایرامی ایله تبریك قیلغان.

روسیه وایتالیه - میسسینەدە زلزله بولغان وقتدە روسیەنڭ «آؤرورا» اسملی کرەیسری باروب، ماتروسلری آستدە قالغان کشیلرنی قوتقارو خصوصندە بیك زوریگتلکلر کورسەتکان ایدیلر.

بوکونلردە «آؤرورا» ینەدن میسسینەگه کیلگان ایدی. هلاکت وقتندە کورسەتکان یاردملری اوچون، آنڭ کاماندیر وماتروسلرن بیك زور تعظیم وتکریم ایله قارشی آلدیلر. میسسینه شهرینڭ رئیسی کرەیسر-

ایشمی نیشلی؟

حاضر مسلمانلر آراسندە سویلەنگان وقائع یومیه (زلوبادنه) تونتەر ملالرینڭ بلاوابتلالرندن عبارتدر. هرکم بر برسندن ایشمی ملا، نی اشلەگان، نیلرگه سبب بولغان، دیب صوراشا وجوابلر بیرشەلر. آڭلاشلاکه ایشمی ملانڭ نیندی کشی ایکانندن ونیلر قیلغانندن کوب کشی غافلدر. کوب کشینڭ بوحقدە تفصیلات بلەسی کیلەدر. بونڭ کم ایکانن طانو اوچون ۱۴ جزدن عبارت اقامة البرهان اسملی رسالەلرن اوقورغه کیرەك. بورسالەلردن آنڭ فکری چووالچق، کونچی وکیری بتکان بر قارت ایکانی هر کمگه ظاهر بولور.

اول (مانیەؤیایچیه) ایله یعنی اوزن زور کورسەتەسی کیلو مرضی ایله آورو بر قارتدر. عالملك، محققلق، شیخلق ایله مشهور بر کشی بولونی اول کوبدن تلیدر. نیچەیللر مرحوم شهاب حضرتکه قارشی طوردی. وآنی تضلیل وتکفیر قیلوب کتابلر چقاردی.

ینه بر زمان اول چیستای حضرتکه مرید بولوب آندن خلیفەلك اجازتنامەسی آلغان ایدی. چیستای حضرت وفات بولا قالسه، آنڭ اورنینه مشهور ایشان اول بولاچق ایدی. چیستای حضرت بر قزن بونڭ شریکی اولان نجیب مخدومکه بیر وایله اشلر چووالدی. ایشمی چیستای حضرتکه تل تییرە باشلادی. نی اوچون بولای، سز آنڭ خلیفەسی توگلمی صوڭ؟ دیدیلر. بوسؤالگه تونتەر ملاسی بیك اوستا جواب بیردی. آندن خلیفەلككه خط ارشاد آلووم بر پالینیکه گنه ایدی. یوقسه، ایشانلقدن، یعنی خداغه یاقنلقدن مین اوزم‌ده چیستای ملاسندن کیم توگل دیدی.

بوجواب ظاهردە کیلگان کبی بولسەدە طکلاوچیلر قارشندە بونڭ روحانیتدن نی درجەدە ایکانلگن میدانغه صالدی. ایشانلقنڭ روحانی بر پالیتیکه ایکانی هر کمگه معلوم بولدی.

ایشمحمد ملانڭ بو اشی بوتون قزان اطرافندەغی ملالرنڭ ایشانلردن اخلاصلرن آلورغه سبب بولدی. هم شوندن صوڭ ایشان غوغاسی قزان اطرافندە بتدی‌دە.

ایشانلق بازاری بتو ایله میدانغه اصول جدید نزاعلری کیلوب چقدی.

مرجع کل بولونی خیال قیلوب یانقان تونتەر ایشانینه کیڭاشمەیچی وآندن فتوا متوا صورامیچی‌غنه برنیچه کشی اصول جدیده کتابلری چغاردیلر.

فهمی قاصر ایشمی اصول جدید واصلاحاتنڭ فائدە ولزومن یا آڭلامادی یاکه آڭلاسەده، آچودن قارشونی معقول کوردی. قارشدی. کیریلەندی. بوخصوصدە هر تورلی تدبیرلر قیلوب باقدی. یل صاین برەر رساله یاصدروب قارادی. قارغا وچوقمارلردن الك قزانده یل صاین آنڭ رسالەلری باصلا ایدی.

قزانده عبدالرحمن ایشمرادف اسملی برکیبتچی اوز خرجاتندن باصدروب بو رسالەلرنی طاراتا ایدی. بونلرنی آقچه بله آلوچی هیچ یوق ایدی.

بورسالەلر اصول جدید اربابینه تورلی افترالر ایله طولی بولسەده، آنلر حقندە دانوسلرنی شامل توگل ایدی. جدیدچیلردن حکومتکه شکایت قیلورغه سبب وبهانەدە یوق ایدی.

برزمان «اخبار» گازیتەسنده ایشمحمد ملا حقندە زیمستوادن آلنغان آقچەلرغه قارشی طورا، فتنه چغارا دیگان بر مقاله یازلدی. بو مقاله اوچون تونتەر ملاسی «اخبار» محرری اولان حارث فیض افندینی حکمگه طارتدی. حکملر بولدی. حارث افندینی عیبلی طابمادیلر. ملانڭ کتابلرندن زیمستوا آقچەلرینه وبارچه اصلاحاتقه قارشی طوروب فتنه چغارغانی ثابت بولدی. حارث افندی قوتلدی. ایشمحمد ملا حکم قارشندە اصلاحاتقه قارشی طوروچی اسمن کوتەروب قالدی.

آنڭ کتابلرنده عقل ونظامغه مخالف سوزلر بیك کوبدر. قزانده برنیچه کشی اول کتابلردەغی مخالف سوزلرنی چوپلەب روسچەغه ترجمه قیلو ایله مشغول ایمش. بوترجمه باصلوب میدانغه چققاچ ایشمینڭ کم ایکانی حکومت اربابینه‌ده البته معلوم بولمی قالماس. اول وقتدە آنڭ سوزینه اعتبار قیلوچی‌ده بولماس.

اوشبو احتمالدن قورقودن بولمی کیرەك. مذکور ملا اوتکان سنه آخرنده «اشارة المرام الی مافی اقامة البرهان» اسملی کچکنه بر رساله چغارغان. بورسالەنی روسچەغه ترجمه قیلدروب تورەلرگه طاراتقان. بورسالەده مذکور ملا اصول جدیده طرفندە بولغان کشیلرنڭ همەسن حکومتکه خلاف کشیلر ایتوب کورسەتە. آنلرنڭ مقصودلری دعوای استقلال، دی.

بورسالەنڭ روسچه ترجمەسی البته حکومت اربابینڭ دقتن جلب ایتمشدر. جدیدچی ملا ومعلملرنڭ تفتیش قیلنووینڭ سببلرندن برسی شبهەسز اوشبو رسالەدر. بوندن باشقەدە اول ملا تیك یاتمی ایمش. جدیدنی بترو مقصودی ایله تورلی تدبیرلر قیلمقدە ایمش.

بوقدر شاوشوغه سبب بولغان رسالەنی تعریف وبیان قیلوب طوروغه قاراغاندە، عینن یولدزغه درج قیلونی مناسب کوردك.

ایشمینڭ نیلر اشلەگانن خلق کورسون وبلسون.

اشارة المرام الی مافی اقامة البرهان.

«دیارمزدە مسلمان اسمندە بولغان جدیدیەلر بزلر باشقه طائفەلرغه قاراغاندە کوب درجه آرتدە قالدق دیوچیت مملکتلردن علی الخصوص فرانسوز دهریلرینڭ رسالەلرینی بعضسنی عربچه وبعضسنی ترکیچەگه ترجمه قیلوب نشر ایتدیلر وشول یاؤروپا مملکتلرینڭ قیافتلرینی لباسلرینی وتعلیماتلرینی مستحسن کوروب گویا اش کیومدەگنه طرەایکان اگر کیوم صالمده عادت وقیافتدە یاؤروپاغه تقلید ایتسەك بزلردە شونلر کبی بولامز دیگان کبی اهل اسلامنڭ دە قیافت عادت ولباسلرینی تبدیلنی لزومیاتدن صانادیلر ملتمزنی آلغه یبارەمز دیب قوم قبیلەنی عبادات مشروعەلردن نفرتلندررگه وشول عبادات مشروعەلرمزنی بیانغه متکفل کتابلردن اعراض ویوز دوندررگه طریق بولسون ایچون هر شینڭ فلسفەسینی بلورگه کرك دیه محض عقول جامدەلری وفقنچه اوهامات محضەلرینی فلسفۀ عبادات فلسفه نقطۀ نظرندن دین ودها بوکبی تعبیرلر ایله تعبیر ایدب رسالەلر باصدرب عوامنی وادی حیرتدە سرگردان ایتدیلر وحالبوکه بونلرنڭ فلسفه دیه کوسترمش شیلرنده فلسفه دگل فلسفەنڭ رایحەسی بویله یوقدر بونلرنڭ اصول جدیدەلری وفلسفەلرینڭ حاصلی خلق آراسندە اختلال واستقلال فکرلرینی نشر واجرادن باشقه نرسه دگلدر بوایسه رسالەلرندن معلومدر بو ایقاع اختلال ودعوای استقلاللری قرآنغه واحادیث شریفەگه همده کتب فقهای کرامغه بالکلیه مخالف ایدیکینی ۱۲ دفتر اقامة البرهان تألیف ایدب انواع تحقیق وتفصیل ایله کوسترمش ایدم ومع هذا اوشبو اشارة المرام الی مافی اقامة البرهان نام رسالەمز ایله ینه اقامة البرهانلرمزدە حاکم

نلڭ کاماندیری لیسکوفقه آلتون میدال تقدیم قیلدی.

صوڭره میسسینه شهرینڭ کشیلری ماتروسلر شرفینه تیاتر تماشاسی یاصادیلر. شهراوراملری روسیه فلاگلری ایله زینتله نگان ایدی. هر ییرده: «یاشاسون روسیه!»، «یاشاسون روسیه ماتروسلری!» دیگان طاوشلری ایشتله ایدی.

مهمانلر شرفینه یاصالغان مجلسده هر ایکی طرفدن فرانسورچه تبریك نطقلری سویله دیلر. ۱۹نچی فیوْرالده «آوْرورا» شهردن کیتکان وقتده میسسینه ده طوروچی کشیلر «اورالر» قچقروب اوزاتوب قالدیلر.

ایتالیه نڭ بحریه وزیری کره یسرنڭ کاماندیرینه تشکر تیلیگرامی یوللاغان ایدی. کاماندیرده آڭا رحمت اوقوب تیلیگیرام ییبه ردی.

آنگلیه- بوندن مقدم روسیه دوماسندغی دیپوتاتلردن برنیچه کشینڭ آنگلیه گه مهمان بولوب بارغانلقلری وقتده گازیته مزده یازلغان ایدی. آنگلیه پالاتاسینڭ اعضالری ده بوسنه جای کوننده روسیه گه ویزیت قایتارورغه تییش ایدی. «ر.اص.» گازیته سینڭ اشانچلی منبعدن آلغان خبرینه قاراغانده اوشبو سفر آنگلیه دیپوتاتلرینڭ یوغارغی پالاتاده غی لوردلرنڭ حقوقلرن کیمتو مسئله سی ایله مشغول بولغانلقدن هم سیاسی اشلرده چووالوب کیتکانلکدن، نامعلوم وقتقه کیچکدرلگان.

◆◆

آنگلیه نڭ پایتختی لوندون شهرنده باش وزیر آسکوْیت نڭ اوینده وزیرلر کابینیتینڭ مجلسی یاصالغان وقتده پالیتسه قویما اوستندن توشوب، اوی اچینه کره باشلاغان ایکی ایر کشینی قولغه آلغان ایکان. تفتیش صوڭنده آنلرنڭ سوفراژیستکه ایکانلکلری معلوم بولغان. آنلر ایرلر ایله برتیگز حقوقده بولونی دعوا قیلغانغه کوره باش وزیر اوینه ایرلر کیمی کییوب کرمکچی بولغانلر. رخصتسز کابینیتینه کرورگه یورگانلکلری اوچون، لوندون شهرینڭ حاکمی آنلرغه اشتراف توله تورگه، اگرده تولی آلماسه لر حبسخانه گه یابارغه قرار بیرگان.

تبت حقنده- آنگلیه عسکرینڭ تبت اچینه کره باشلاغانلغی گازیته مزده یازلغان ایدی. قتای حکومتینه آلنغان تیلیگرامغه قاراغانده قتاینڭ لوندونده غی سفیری عسکرن تبت اچندن چغارونی هم حدود مسئله سی حقنده مذاکره ایتونی آنگلیه دن اوتنگان. آنگلیه حکومتی حاضرگی کونده حدود مسئله سی حقنده سویله شورگه وقتی یوقلغن هم عسکرن تبت اچندن چغارمایاچغن اعلام قیلغان.

قتای- صوڭغی کونلرده قتای عوامی آراسنده یاوروپالیلرغه دشمانلقنڭ کوندن کون آرتا بارغانلغن اقصای شرق گازیته لری یازالر. حاضرده آنلر آراسینه یاوروپالیلرغه هجوم ایته رگه اونده گان بیك کوب تنبیهنامه لر طارالغان. قتای مأمورلری ده عوام آراسنده یاوروپا خلقی خلافینه فتنه چغو احتمالینه بارماق آراسندن غنه قاریلر ایکان. شول سببدن قتاینڭ بوکسیرلری هم خونخوزلری فتنه لر چغارورغه حاضرله نه باشلاغانلر. آنگلیه، یاپونیه هم آمیریکه گازیته لری آنلرنی تأدیب قیلور اوچون، یاوروپا حکومتلرینه قتای اچینه عسکر کرتورگه کیڭاش بیره لر.

◆◆

قتای اچنده چوما آوروی ده کوندن کون قوّتله نه بارا. قتاینڭ پایتختی پیکین شهرنده چوما باشلانغاندن بیرلی ۹۰۰ کشینڭ گاوده سی یاندرلغان. چومادن ئولگان ٦۰۰ کشینڭ گاوده سن یاندرور اوچون، آمبارلرغه طوتروب قویغانلر.

ترکیه- ترکیه نڭ بحریه وزارتی فرانسیه زاوْودینه ٦ کانونیرکه اشله رگه زاکاز بیرگان هم «بارباروس» و «رەیس» اسملی برونینوسلرده غی ایسکی طوبلرنی آلماشدروب، یاڭالرنی قویارغه قرار بیرگان. اوشبو برونینوسلرده غی ایسکی طوبلر طرابزون شهرینڭ قلعه سن نغتو اوچون، ییبه رله چکلر ایکان.

◆◆

جدهده چوما وخالیر آورولرینڭ باشلانغانلغی وچوما ایله آوروب، ٤ کشینڭ ئولگانلگی استانبولدن آلنغان تیلیگرامده کورندی. بوسنه یوللر اوڭغایسز بولو سببلی حاجیلر قایتوب بتمه گانلر ئدلی. یوغوشلی مرضلرنڭ آنلر آراسنده ده باشلانوودن قورقالر.

◆◆

باب عالینڭ گیرمانیه دن «رولاند»، «اولدینبورغ» هم «دارمشتاد» اسملی اوچ پاراخود صاتوب آلغانلغی گازیته مزده یازلغان ایدی. حاضرده اوشبو پاراخودلر استانبولغه کیلوب یتکانلر. ترکیه حکومتی مذکور پاراخودلر ایله یمنگه عسکر طاشورغه قرار بیرگان. بر پاراخودنڭ کاپیتانی، بر آفیسه ر هم ایکی ماشینیست ایکی یل قدر ترکیه ده خدمت ایته رگه یاللانغانلر.

ترکیه وگریتسیه- گریتسیه نڭ باش وزیری وْەنیزەلوس پیتربورغ تیلیگراف آگینتستواسینڭ مخبری ایله سویله شکان وقتده حاضرگی کونده کرید اشلری ایله شغلله نمه گانلکن، حکومتینڭ هم اوزینڭ ترکیه ایله دوست طورورغه تله گانلکلرن اعلام قیلغان. بوندن مقدم ترکیه وگریتسیه حدودنده گی صاقچی عسکرلر آراسنده مصادمه واقع بولغانلغی یازلغان ایدی.

وْەنیزەلوسنڭ سویله وینه قاراغانده بو نزاع هرایکی حکومت طرفندن صایلاناچق کامیسیه نڭ قاراوینه طابشرلاچق ایکان.

گریتسیه نڭ خارجیه وزیری گریپاریس نڭ گازیته مخبرلرینه سویله وینه نظرا گریتسیه نڭ حاضرگی کونده بالکان آتاوندغی دولتلر ایله مناسبتی یاخشی. ترکیه بله حدود نزاعسی ایکی گریك صالداتینڭ ئوترلوودن باشلانغان ایکان. ایکنچی کونی گریکلرده ترك عسکرلرندن ایکیسن ئوترگانلر. آندن صوڭ بولغان مصادمه لرده گریکلردن برنیچه کشی مقتول ومجروح بولغان. خارجیه وزیری بو اختلافنڭ زورغه کیتمه یه چگن اعلام قیلغان.

آنگلیه - بوکونلرده آنگلیه نڭ وکیللر پالاتاسنده یوغارغی پالاتاده غی لوردلرنڭ حقوقلرن کیمتو حقنده غی قانون لائحه سی ایکنچی مرتبه اوقولوونده ۲٤۳ طاوشقه قارشی ۳٦۸ طاوش ایله قبول ایتلدی. اوشبو قانون لائحه سی مذاکره گه قویلغان وقتده محافظه کارلرنڭ رئیسی هم آنگلیه نڭ سابق باش وزیری بالغوز اورنسز سوزلر شویله ب، خلق وکیللری آراسنده کولکیده قالدی.

آمیریکه - قوشمه جمهوریتنڭ سیناتی ۱۹۱۲نچی یلده صوغش پاراخودلری اشله تور اوچون، ۲٥ میلیون صوم آقچه صرف ایته رگه قرار بیرگان هم پاناما کانالن نغایتو حقنده غی قانون لائحه سن قبول ایتکان.

داخلی خبرلر.

کره ستیان دیپوتاتلر- دولت دوماسینڭ کره ستیان اعضالرندن ٥۱ کشی ۱۹نچی فیوْرال کوننده قشقی سرایده پادشاه حضرتلری یانینه قبول ایتلدیلر.

بو دیپوتاتلر دولت دوماسینه کره ستیانلرنی قوللقدن قوتقاروچی ایمپیراتور آلیکساندر ثانی هیکلن قویارغه تله گانلکدن پادشاه حضرتلری تشکر ایتدی.

دیپوتاتلردن گارباتف کره ستیانلرنی نظام چغارو اشینه چاقرغان اوچون پادشاه حضرتلرینه عرض صداقت اظهار ایتدی.

بوندن صوڭ کره ستیانلرگه ضیافت بیرلدی.

◆◆

٦٥ دیپوتاتنڭ خرجاتی ایله طاوْرید سراینده یاصالغان ایمپیراتور آلیکساندر ثانینڭ هیکلی ۱۹نچی فیوْرال کوننده بیك زور شوکت ایله آچلدی. آچقان وقتده ساتسیال دیموکراتلردن باشقه همه دیپوتاتلر، وزیرلر وگاصوداستوینی صاوْیت اعضالری حاضر بولدیلر.

دومانڭ رئیسی گوچکوف، روسیه تأریخنده ایڭ زور اورن طوتقان ۱۹نچی فیوْرال مانیفیسی حقنده بایتاق سوز سویله ب، بوندن ایللی یل مقدم قوْل بولغان کره ستیانلرنڭ بوگون نظام توزو اشینه قاتشو حقینه قدر مالك بولغانلغن تأثیرلی صورتده بیان ایتدی.

◆◆

۱۹نچی فیوْرال کوننده بتون روسیه بایرام ایتوب، چیرکاولرده ومسجدلرده ایمپیراتور آلیکساندر ثانینڭ روحینه دعالر قیلنغان. اول کوننی بعض شهرلرده فقیر خلققه بوشلای آشلر آشاتلغان، کتابلر اوله شلگان. بعض ییرلرده آدمینیسراتسیه طرفندن بره ر جزاغه حکم ایتلگان کشیلرنی شول کون حرمتینه جزادن قوتلدرغانلر.

کوب شهرلرده ایمپیراتور آلیکساندر ثانیگه پامیتنیك یاصالوب، شول کوننی بیك کوب کره ستیانلر حضورنده شوکت ایله آچلغان.

حاصل هر تورلی اداره لر بو کوننڭ خاطره سن مه نگوگه قالدرو اوچون نیندیده بولسه براش اشله رگانلر.

یبکاتیرینودار شهردوماسی فقیر خلق اوستنده بولغان ۱۰۰،۰۰۰ صوم بالنیتسه آلاچغن توله تمسکه قرار بیرگان.

یوبیلی- موسکوْاده لازرفسکی اینستیتوتنده ۳٥ یلدن بیرلی شرق تللری تعلیم ایتو ایله شغلله نگان میرزا جعفر افندیگه، شول ۳٥ییللق خدمتی اوچون یوبیلی یاصالدی.

میرزا جعفر افندی ایراننڭ آطاقلی نسللرندن چقغان آدم. آنڭ اسمی سرای اهللرینه ده معلوم. چونکه اول ایراننڭ مرحوم شاهی مظفرالدین روسیه ده سیاحت قیلغانده برگه یورگان ایدی. هم اول موسکوْاده وقتده پیرسیه نڭ الوغ آدملرینڭ بالالرن اوز کوزی آستنده تربیه قیلدی.

میرزا جعفر افندی لازرف اینستیتوتنده ۱۸۷٥نچی یلدن بیرلی فارسی تلن تعلیم ایتوب کیله. بوندن باشقه ینه خارجی مخبرلر مکتبنده هم تجارت مکتبنده ده فارسی تلی تعلیم ایتمکده در. میرزا جعفر افندی سلطان عبدالحمید ایله شخصا طانش بولوب آندن اوردینلر آلغان. بخارا امیری وباشقه پادشاهلردن آلغان اوردینلری ده کوب. بو کونلرده اول برده عربچه، ترکچه قاتشماغان، خالص فارسی تلنده گی نظملرنی جییوب باصدرو ایله مشغول.

یوبیلی کوننی اوزی ایله برگه خدمت ایتکان معلملردن، شاکردلرندن، پیرسیه دن، پیتربورغدن، پیرسیه کونصولندن بیك کوب تیلیگرام کیلگان وآدریسلر تقدیم ایتلگان.

عالی مکتبلرده- عالی مکتبلرده اوقولر همان ترتیبکه قویلغانی یوق. بعض اونیوْیرسیتیتلرده پالیتسه ایله گنه لیکسیه لر اوقوتالر. پیتربورغده خاتونلر اوچون بولغان عالی کورصلرده بره ر ایکیشه ر قزغنه لیکسیه اوقیلر.

طومسکیده ۲۲فیوْرالده تیخنالاگیچسکی اینستیتوتده برنیچه یرگه اوت قابنا طورغان صییق نه رسه لر طاشلاب اینستیتوتنی یاندردیلر. هم بناسی یانوب بته یازدی. شولوق وقتده اونیوْیرسیتیتده شوندی اش اشله مکچی بولغانلر، لکن قابنغان اوتلرنی وقتنده سوندروب اولگرو سببلی ضرر بولماغان.

تورلی خبرلر.

کییفده خاتونلر اوچون بولغان طبیه اینستیتوتینه درسکه دوام ایتمه گان اوچون، پرافیسورلر شوراسی ۱۲۰۰ اوقوچی قزنی شول صنفلرنده ایکنچی یلغه قالدرورغه قرار بیرگان.

روسیه ده پراوْیتلستوْیوشچی سیناتنڭ تأسیس ایتلگانینه بو یل ۲۲نچی فیوْرالده ایکی یوز یل طولدی، پیترویلیکی طرفندن ۱۷۱۱نچی سنه ۲۲نچی فیوْرالده تأسیس ایتلگان بو سینات، روسیه نڭ دولت اشنده گی مؤسسه لرینڭ ایڭ الوغلرندندر.

دیار ایمپیراطور اعظم نڭ قانون ونظام لرینه اطاعت نڭ وجوبنه مواضع کثیره ده تصریحلارمنڭ ثبوتنه تحریر اشاره نی مناسب کوردم.

اصول جدیده اربابی وهابی الاصل مفتی مصر محمد عبده دن فتوی آلوب زیمسکی اوپراوْاده جیولغان آقچه لر اوزملکمز دیه دعوی ایتمشلر ایدی بنم دفتر اوّل اقامة البرهانده اصل مناظره شول محمد عبده ایله بولوبنه اقامة البرهان نڭ صحائف کثیره سی شاهددر اوپراوْاداغی آقچه اوزملکمز دیگان دعوای فاسده لری هدایه وتوضیح دن جهالتلرینه مبنی اولدیغی کبی حاکم دیارغه هم انکارنی متضمن در همده دعوای استقلالنی متضمن بولوبنه اقامة البرهان نڭ ٦نچی دفترینڭ ۱٤نچی صحیفه سی نڭ آخرنده ۱٥نچی صحیفه سی نڭ اولگی سطرنده علی طریق الاستعاره اشاره مز وتفریع شدیدمز مصرحدر هدایه وتوضیح لارنڭ تحقیق لرینه بناءً زیمسکی اوپراوْاداغی آقچه لر حاکم دیار ایمپیراطور اعظم نڭ تحت تصرفنده وانڭ ملکنده در دیو دفتر اوّلده بیك مفصل در اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم آیة کریمه سی اصول حنفیه گه بناءً ده حاکم دیار ایمپراطور اعظم نی شامل بولوبنه اقامة البرهان نڭ اوّلگی دفترینڭ ۱نچی صحیفه سنده ۱٦نچی ۱۷نچی سطرلرنده فالاطاعة فی الامور النظامیة واجبة بحکم القرأن دیو تصریحم شاهددر وهکذا اقامة البرهان نڭ هر دفترلرنده پادشاهمزنڭ قانون ونظام لرینه اطاعت لازم دیو تصریح لرم هر قایوسی شول اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم آیة کریمه سی نڭ عمومنه حاکم دیارنڭ اندراجی ایچوندر شارح مختصر الوقایه علامهٔ قهستانی وغیر فقهاء کرام نڭ سلطاننی تعمیم لری آیة مذکوره ده اولوالامرنڭ عمومنه مبنی اولوب بزنڭ فقهاکرام ومجتهدلرمزده بالاتفاق قانون واحکام نظامیه لرده حاکم دیار ایمپیراطور اعظمغه اطاعت ایله بیوراددر دفتر اوّلده فالاطاعة فی الامور النظامیة واجبة بحکم القراٰن دیگان کلیه مز همده اوچونچی دفترده ۲۸٥نچی صحیفه سنده الشریعة حاکمة بوجوب الاطاعة فی الاحکام النظامیة دیگان کلیه مزگه اصول جدیده اربابی بیك خفا بولوب توغریدن توغری اوزمزگه سبب نامه لر یازبقنه کفایه لنمدیلر بلکه ارباب جدید غزیته لرگه هیچ تلگه آلماسلق افترالرنی یازب حقارت قیلدیلر آنڭ فوقنه جامع الصغیرنڭ لا یقبل من المشرکین شیء ولا نستعین منهم حدیثنه انواع افترالر ایله قرابة خاصه وقرابة عامه آرالارینی آیرمیچی واصطلاح قرآندن جاهل بولغانلری حالده کوب الله غه عبادت قیلوچیلردن یاردم صوراماگز دیب معنی بیرگانلر وحالبوکه بو ترجمه لری بتون بتونه خلاف واقعدر ومردود اولان ترجمه در اوّلا جامع الصغیرنڭ کلامی قرابة خاصه حقنده ایدی فالمعنی الصحیح لا یقبل فی القرابة الخاصة من اهل الکتاب شیء درثانیا اوّلگی دفترنڭ ۱۷نچی صحیفه سنده قرابة عامه ومشترکه یعنی کوپرو حوض وطریق عامه کبی لرگه جوازنده هیچ نزاع یوق دیه مصرحدور.

وثالثا الشریعة حاکمة بوجوب الاطاعة فی الاحکام النظامیة دیو نیچه مواضع ده پادشاه نڭ قانون ونظام لرینه اطاعت واجب ایکانلگینه تصریحات کثیره سی شول ترجمهٔ مارقیه لرینڭ بطلاننه شاهددر اوشنداق اقامة البرهان ۳نچی دفتر ۲۸نچی صحیفه سنده الدعاء لحاکم دیارنا لازم فی الذمة دیو ایمپیراطور اعظم غه خیر دعا هر قایومزنڭ ذمه سنه لازم دینلمشدر اوشبو دعامز شاهمزه عین نصرة در ورابعا جدیدیه لر اصطلاح قرآنده مشرکدن اهل کتاب مراد ایدی جامع الصغیر حدیثی هم اصطلاح قرأن وفقهده در جدیدیه لرنڭ مشرکنی کوب الله غه عبادت قیلوچیلر دیو ترجمه سی اهل کتابدن نصطوریه غه ده یعقوبیه گه ده ملکائیه گه ده افترادر کوب الله بار دیگان هیچ طائفه یوق مشرکنی کوب الله غه عبادات ایله ترجمه هیچ کمدن مسموع دگلدر.

اگرده واعتصموا بحبل الله جمیعا آیة کریمه سی ایله استدلالده قدیم وجدیدلر هر ایکسی متفق لر بس بونلر آراسنده فرق نه در دیو صورالسه جوابده أیتورمزکه فرق بویله در جدیدلر قاشنده اعتصام ایله حبل نڭ هر ایکسی ده معنای لغویده استعمال قیلنه در بناءً علیه هر قایوڭز برگه جیولشوب الله نڭ جبنه یابوشڭز دیب معنی بیره لرده هر فرق اسلامیه مکاریه اتفاقنده ودعوای استقلالده اتفاق بولورغه کرك دیب شول لغوی معناسنه مکاریه ده گی اجتماع فاسدلرینی متفرع دیب خیال قیلالر امّا اقامة البرهان صاحبی کبی قدیم لر قاشنده آیة اعتصام ایله عمل فقهای کرامغه وحاکم دیارغه اطاعت ایله حاصل بولادر. جدیدلرنڭ مشرکنی کوب الله غه عبادات قیلوچیلر دیو ترجمه سی بیك الوغ افترادر همده جامع الصغیرنڭ مرادی قربات خاصه ده قبول توگل دیمکدر یوقسه اقامة البرهانده کوب اورنده قربات مشترکه لرده واحکام نظامیه لرده ایمپیراطور اعظم بالاستقلال والی وسلطان قانون ونظام لرینه اطاعت واجب دیو تصریح ایدلمشدر همده ۳نچی دفتر اقامة البرهانده ۲۸نچی صحیفه سنده حاکم دیار طرفندن دین اسلام غه هیچ مضایقه یوق ایدی دیگان مقدمه دن مراد قرابة خاصه غه اوّلده هیچ قاتوشمغان ایدی بلکه دوخاونوی صوبرانیه غه تابشرغان ایدی موندن صوڭره هم دینی اشلرمز دوخاونوی صوبرانیه تصرفنده اولسونده حاکم دیار قرابة خاصه غه قاتوشماسون ایدی دیمکدر جدیدلر اوزلرینی مدرسهٔ دینیه خادمی کوستروب خلقنی آلداوچیلر مکاتب ابتدائیه دیگان ۳ صنف لارندوق علی خلاف الشرع اوقوتالر مثلا حروف هجانڭ معنای اصطلاحیسی تلفظ بالاسمادن عبارت ایدی کما صرح به القاضی وغیره امّا اصول جدیده ابیه لری مسمی سی ایله اوقوتالر کذلك جغرافیهٔ شرعیه نڭ خلافینی اوقوتوب بالالرنی آکفرایتالر ابتداسی شویله علی خلاف الشرع بولغاچ انتهاسی هم شویله اولوب شریعتدن جاهل قالولاری سببلی ارباب اختلالغه رغبت قیلوب باشقه لرغه ده ضررلری ایرشه در دیو خوف لرمنڭ سبب لرینی اقامة البرهان لرغه یازدم خصوصا ابراهیموفنڭ ملڭ بر حدیث شرحنده اصول جدیده نڭ اصلی دعوای استقلال وحکامغه قارشودن عبارت ایدیکی کوسترلمشدر بونلرنڭ دعوای استقلال لری عموم روسیه مسلمان لرینڭ ۳نچی ندوه لری دیگان رساله لرندن هم راسیسکی ساتسیال دیماکراتیچسکی رابوچی پارتیه کامیتیت لرینڭ پراکلاماتسیه سندن معلومدر. کذلك غزیته لرگه شول قدر حیاسز قبامت بهتان لر یازولارنده ده اصول جدید اربابی نڭ اصل مذهب لری استودینت لر کبی حاکم لرگه وقانون نظامغه قارشودن عبارت ایکانی مفهوم بولادر».

⁓ گراف طالستوینڭ یاڭانشر ایتلگان مجموعه‌سینڭ ١٦، ١٩ هم ٢٠ نچی جلدلری مطبوعات اشن قاری طورغان کامیتیت طرفندن مصادره ایتلگان.

⁓ موسکؤا حبسخانه‌سنده کوبدن توگل نادزیراتللرنی اوترگان محبوسلرنڭ اشلری عسکری محکمه‌ده قارالوب، ایکیسی اولم جزاسینه حکم ایتلوب، برسی عیبسز طابلدی.

⁓ لودزاده ١٨ آپتیکاده خدمت ایتوچی ٥٣ فارماتسیف یاڭادن اش طاشلادیلر. آرادن ایکیسی حبس قیلندی. بونلر بوندن اوّل ده بر مرتبه اش طاشلاب، ١٩١٥ نچی یلده شرطلرنی کیری قایتارونی صوراغانلر ایدی.

⁓ طاشکند تیمر یولنده «قارغالا» استانسه‌سنده طاوارنی پویزده هلاکت بولوب برکاندوکتور اولگان، دورت ۋاگون واتلغان.

⁓ آستراخانده خزینه آراقی اسکلادنده‌غی یانمی طورغان اشکافقه آچقچ یاراتوب ٢٥ مڭ صوم آقچه اوغرلانغان. آچقان وقتده زۋانوك بیروب اویاتوراوچون یاصالغان چبقلر کیسلگان.

⁓ نوۋگورد گوبیرناسنده، ۋالدایسکی اویه‌زده، بالاگوی دیگان ییرده کینیماتوگرفده اوت چغوب طوقسان بالا هم ٤٠ لاب زورکشی یانغان.

⁓ صامار بایلرندن ماکارف مه‌له‌که‌سده (پاصاد) خلقنی آغارتو اشینه صرف ایته‌ر اوچون برمیلیون ٨٠٠ مڭ صوم آقچه وصیت ئه‌یتکان.

⁓ طابول گوبیرناسنده کینه‌تدن برکول یوقغه چققان. بونڭ یوغالووی ایله ترکستان زلزله‌سی آراسنده بره‌ر مناسبت بولورغه کیره‌ك دیب اویلیلر.

⁓ باکو بایلرندن حاجی نعمت سیدف اوزینڭ برمیلیون ٤٢٠ مڭ ٣٠٨ صوم ملکینڭ اوچدن برسن تورلی خیراتقه طوتارغه وصیت ئه‌یتوب قالدرغان ایکان. لکن وصیلرنڭ اِشسزلکلری سببلی مرحومنڭ وصیتی اجرا قیلنمی طورادر.

سیدف بوندی ایکی یل اوّل اوترلگان ایدی. هم خلق آراسنده طارالغان خبرگه قاراغانده اول صاران کشیلردن حساب ایتله ایدی. لکن اول یاشرن ره‌وشده شوندی وصیت حاضرله‌ب قویغان ایکان.

⁓ موسکۋاده ساتسیال دیموکراتلر طرفندن دوما اعضالغینه کاندیدات ایتوب تعیین ایتلگان ادیب کوزنیتسوف حبس قیلنغان ایدی. حاضر ٣ یلغه یاکوتسکی اوبلاسقه نفی قیلنغان.

⁓ اربت یارمینکه‌سنده دولت بانکه‌سی شعبه‌سینه ییبه‌رلگان ٥٠٠ مڭ صوم آقچه‌نڭ ١٠ مڭی یوغالغان. بونڭ یوغالووی بیك عجب، چونکه پیچه‌تلری و باشقه کانترولری همه‌سی سلامت، برده بوزلماغان.

⁓ ریگاده لایکوۋسکی فیرمه‌سینڭ مدیری گیپناتیزم ایله اوز ملکینه ٧٩ مڭ صوم آقچه بیرورگه خوجه‌سن مجبور ایتکان.

صوڭندن طبیبلر تیکشروب قاراغاچ، گیپناتیزم تحت تأثیرنده اشنڭ اشله‌نگاـنلگی معلوم بولغاچ، مدیر حبس قیلنغان.

قزان خبرلری

تیمر یول مسئله‌سی ـ بو کونلرده قزانغه موسکؤاـ قزان تیمر یولی اداره‌سی طرفندن ییبه‌رلگان ایکی پارتیه اینژینیرلر کیلدی. آنلر ییکاتیرینبورغه صالورغه فرض قیلنغان یولنڭ قزانغه کیله طورغان، ایکی بیسته آراسندن کیته طورغان ییرلرن هم اول یولدن پریستانلرگه طارماق ییبه‌رورگه موافق بولغان اورنلرنی تیکشره‌چکلر. اینژینیرلرنڭ رئیسی سیمینوفسکی‌نڭ سویله‌وینه قاراغانده بو خصوصده‌غی اشلر مارت باشلرنده تمام بولاچق و ٥ نچی مارتده ییکاتیرینبورغ تیمر یولی حقنده‌غی لائحه‌لرنڭ همه‌سی تیمر یوللر دیپارتامینتینه تقدیم ایتله‌چك.

هنرخانه‌لر ـ بوندن مقدم ولایت زیمستواسی آقصوبای آولنده اسلیسار واستوله‌رلر اوچون، لایش اویه‌زی قازی آولنده ایگن قوراللری حاضرله‌رگه اویره‌تو اوچون، هنرخانه‌لر آچارغه قرار بیرگان ایدی. حاضرده اوشبو هنرخانه‌لر یاصالوب بتکانلر. برنچی مارتده آچلاچقلر. ولایت زیمستواسینڭ اداره‌سی برنچی هنرخانه‌نڭ مصارفینه ٣٣٠٠ صوم، ایکنچیسینکینه ٢٨٨٠ صوم آقچه صوراب، زراعت دیپارتامینتینه مراجعت قیلدی. مذکور آقچه‌نی برنچی مرتبه صوراغان وقتده زراعت دیپارتامینتی هنرخانه‌لرنڭ نظامنامه‌لری اوزگه‌رتلگان تقدیرده بیره‌چگن اعلام قیلغان ایدی. ایمدی نظامنامه‌لری اوزگه‌رتلدی. ایمدی اوستافلڭ اوزگه‌رووی سایه‌سنده اوشبو هنرخانه‌لرگه قول هنرچیلری اویره‌نورگه هم اوزلری اوچون اشله‌گان وقتده قوراللردن استفاده قیلورغه قبول ایتله‌چکلر.

قایغیلی واقعه ـ کیچکی ساعت ١١ نچیلرده «روسیه» مسافرخانه‌سنده طوروچی کریکنینا اسملی خاتون یوقلاطورغان بولمه‌گه کرگان ایکان. آنده نی سببدندر، کیراسینلی لامپادن کولمه‌گینه اوط قابنوب کیتکان. قچقرغان طاوشینه خاتوننڭ ایری کریکنین یوگروب کرگانده، بوتونله‌ی یالقنلانوب یانا باشلاغان کولمه‌کلرنی یرتوب صالدروب طاشلاغان. بیچاره خاتوننی ئولم حالنده زیمستوا شفاخانه‌سینه ییبه‌رگانلر ایکان. آنده تنینڭ همه‌ییری یانوب بتکانلگی معلوم بولغان. کولمه‌کنی یرتقان وقتده کریکنین‌نڭ ده قولی هم بیتی برآز پشکان.

ایکنچی کوننی بیچاره خاتون بیك قاتی عذابلانوب وفات بولغان.

یانغن ـ تونگی ساعت برلرده آرغی آرخانگلسکی اورامده گلوخف‌نڭ کون کارخانه‌سندن یانغن چققان ایدی. کارخانه قاراللریلری ایله بوتونله‌ی یانوب بتدی. یورط ٣٧٠٠ صومغه اچلمه‌گی ماللری ٦٠٠٠ صومغه «یاکور» شرکتینه استراخاوات ایتلگان ایکان. یانغندن ضررده شول قدر بولغان.

حبسلر ـ ایکی ته‌ولك اچنده شهرده تورلی جنایت سببلی ١٦٩ کشی هم ایسروب نزاع چغاروسببلی ١٩٨ کشی قولغه آلنغان.

کیکاش و مصلحتلر ـ ایکنچی دوما اعضالرندن کلیم الله افندی حسنف ایله آلابوغادن کیلگان اکرم بیغلوف جنابلری شرق مسافرخانه‌سنده ١٣ نچی نومیرده کانتور آچوب، محکمه اشلرینه متعلق اشلرده کیکاشلر بیره باشلاغانلر. تورلی محکمه‌لردن، میراوای صودیالردن، اویه‌زنی اسییزدلردن، زیمسکی ناچالنیکلردن، آکروژنی صود، صودیبنی پالاتا، ناتاریوس، سینات گارادسکوی هم زیمسکی اوچریژدینیه‌لردن حاجت بولغان اسپرافکه‌لرنی آلوب بیره‌لر. هم‌ده نکاح، طلاق، میراث مسئله‌لری وسودا حقنده بولغان اشلرنی یورتورگه اوستلرینه آلالر.

مسلمانلرنڭ کوبسی یوغاریده مذکور اشلرنی اوزلری یورتورگه مقتدر بولماغانلقدن، هم‌ده روسچه بلمه‌و سببلی روسلرغه اشلرن اڭلاتوده آورلق کورگانلکدن مسلمانلردن بوندی کانتور آچو کوبدن لازم اش ایدی. شونڭ اوچون حسنف و بیغلوفلرنڭ باشلاغان بوندی فائده‌لی اشلرینه موفقیت تلیمز.

مکتبلر کامیسیه‌سی ـ ٢١ نچی فیۋرالده مکتبلر کامیسیه‌سینڭ مجلسی بولغان ایدی. مجلسده تعلیم عمومی یاصاونی وجودکه چغارو حقنده مذاکره بولدی. بوندن مقدم معارف وزارتی قزانده روسلرنڭ ٧٩ اوقوخانه‌لرینه خزینه‌دن یاردم ایته‌چگی حقنده جواب قایتارغان ایدی. اوقویاشنده بولغان بالالرنڭ صانلرینه قاراغانده شهرده روس بالالری اوچون ١٠٥ اشکولا آچارغه کیره‌ك بولاچق. کامیسیه روسلرنڭ ینه‌دن ٢٦ اوقوخانه‌لرینه یاردم ایتو هم مسلمانلرنڭ ١٨ مکتبلرینه خزینه‌دن آقچه تعیین قیلو حقنده معارف وزارتینه مراجعت ایتونی معقول کوردی.

مذکور کامیسیه‌نڭ قراری بوینچه کیله‌سی جای باشنده شهر اچنده اوقوخانه‌لر بنا ایتله‌چك. ایڭ اوّل شهرنڭ یوغاری طرفنده روس بالالری اوچون، ٤ اشکولا صالناچق.

اومارتاچیلر جمعیتی ـ اوتکان سنه اومارتاقورتی آصراوچیلر جمعیتی قزان ولایتنده‌گی کشیش واماملرغه مراجعت ایتوب، آوللرنده‌غی اومارتالرنڭ حسابلرن یازوب ییبه‌رولرن اوتنگان ایدی. حاضرده آنلردن جواب کیلوب بتدی. اوشبو حسابقه قاراغانده قزان ولایتنده باریسی ٧ مڭ اومارتالقده ١٣٢ مڭ دانه اومارتا بار ایکان. آنلرنڭ ١٢٠ مڭی کره‌ستیانلرنکی، ٤٢٠٠ ی روس روحانیلرینڭقی هم ٦٦٠٠ ی باشقه کشیلرنکی. اومارتاقورتلری آصراونڭ ایڭ ترقی ایتکان ییرلری قزان، لایش، چیستای هم مامادش اویه‌زلری ایکان.

خالیرغه قارشی ـ قزان ولایتنده خالیرغه قارشی طور و مقصودی ایله تأسیس ایتلگان اجرائی حفظ صحت کامیسیه‌سی صوڭغی مجلسنده خالیر ایله آوری باشلاغان کشیلرنی شهرلرده‌گی شفاخانه‌لرده یوغوشلی آورولر اوچون آچلغان شعبه‌لرنڭ همه‌سینه قبول ایته‌رگه قرار بیردی.

شفاخانه‌لرنڭ طولووی ـ قزاننڭ عسکری مکتبنده اسکارلاتین آورووی باشلانغانلغی یازلغان ایدی. قزاننڭ عسکری خسته‌خانه‌سی آورولر ایله طولی بولغانلقدن، اسکارلاتین ایله آورغان یونکیرلرنڭ ایکیسن زیمستوا شفاخانه‌سینه ییبه‌رگانلر ایکان. آنده‌ده اورن بولماغانلقدن، آنلرنی قبول ایتمه‌گانلر. شول سببدن عسکر باشلغی بو طوغریده شکایت ایتوب گوبیرناطور جنابلرینه مراجعت ایتکان. گوبیرناطور بو حقده شهر هم زیمستوا اداره‌لرینه خبر ییبه‌روب، شفاخانه‌لرده اورن بتکان تقدیرده بیشبالتاده‌غی باراکنی آچارغه امر قیلغان.

ایس تییوب ئولو ـ اوچنچی کون آکادیمیچسکی اورامده بیززوبف اسملی آدمنڭ فاتیرنده ایس چغوب، خدمتکارلرندن ایکیسی ئولگان. اول فاتیرده بیززوبف‌نڭ اوچ خدمتچیسی بولغان ایکان. برسی آلدانراق چغوب کیتووی سایه‌سنده ئولمدن قوتلوب قالغان.

میراوایدن ـ اوسیه‌ده یاشرن ره‌وشده مسکرات صاتو ایله عیبله‌نگان یفیمؤا نام مارجاغه میراوای حاکم طرفندن یوز صوم اشتراف صالنغان ایدی. میراوای حاکملرنڭ اسییزدی اوشبو قرارنی تصدیق قیلدی.

یکشنبه کون اویله‌دن الوك ١٠ ساعتده آق مسجده مولد النبی صلی الله علیه وسلم اوقوله‌چقدر انشاء الله.

امام وخطیب عبد الرحمن توفیق بن محمد جان علییف

اداره‌گه خط

محترم محرر افندی!

مینم اوشبو حساب وتشکره‌مه غزیته‌گزده اورن بیروگزنی اوتنه‌من.

زلزله‌دن ضرر کورگانلر فائده‌سینه ١١ نچی فیۋرالده جمعه کون اوینالغان اسپیکتاکلنڭ حسابی:

واردات:

بیلیتلر صاتولدی	١٦٨ صوم	٧٠ تین
صالح افندی عبید اللین اعانه‌سی	٥٠ صوم	
تورلی کشیلردن اعانه	٦ صوم	٨٠ تین
پروغرام وکانفیتنی لردن	٥ صوم	٤ تین
جمعسی	٢٣٠ صوم	٥٤ تین

مصارف:

بار مصارف	٧٦ صوم	٥١ تین
صاف فائده	١٥٤ صوم	٣ تین

بو آقچه تیوشلی اورنینه یبارلور اوچون قزان والیسی کانسه‌له‌ریه‌سینه راسپیسکه بوینچه طابشرولدی.

محترم اعانه ایدوچیلرگه هم اسپیکتاکلگه قویارغه زالنی بوش بیرگانلری اوچون «نوؤی قلوب» مدیرلرینه اسپیکتاکلده اویناغان همه یاشلر اسمندن تشکر ایته‌م. شولای‌یوق بو کیچه‌نی توزوده خدمتلری تیگان محترم اوقوچی یه‌شلرگه رحمتلر اوقیم.

کیچه‌نڭ مدیره‌سی: ز. عابدۋا.

اداره‌دن جواب.

زالاتواوست اویه‌زنده امام محمد فاضل ملامحمدجان اوغلی جنابلرینه: «„تورکی خطبه‌لر“ اسملی کتاب مشهور کتابچیلرنڭ همه‌سنده بر صومدن صاتلادر». تیریغولڤا

ناشر ومحرری: احمدهادی مقصودی.

قزانده بازار بهالری:

٢٣ نچی فیبرالده

	صوم	تین
یاقی یال، قوبرق ایله	٧	—
قوری صغر پوطی	١٥	—
ی‌ صغر پوطی	٥	٥٠
قوری باشماق پوطی	١٤	—
ی‌ باشماق پوطی	٥	—
وینکه یاباغه	٤	—
آبوبکه قوری پوطی	٢٢	—
ی‌ آبوبکه پوطی	٩	—
بالوی قوری پوطی	١٥	—
بالوی ی‌ پوطی	٥	—
صارق تکه‌سی	—	٦٠
ایری صارق روسکی	١	—
چیرکاسکی صارق	١	٢٥
تکه		٩٠
جال قوری پوطی	١٠	—
تل قوری پوطی	٢٠	٢٢
بورسق	١	٥٠
آق قویان	—	٢٢
روساك قویان	—	٤٠
بیال قویان	—	٧
آق تین	—	٢٠
بقار	١	٨٠
ولکی قزل	١١	—
آس	١	٨٠
باشکه لادنکه	٤	٥٠
موتی طای	٣	—
آق کرمن	—	٦٠
قاره کرمن	١	٥٠
بوری	٥	—
صاب مایی پوطی	٧	—
ی‌ مای پوطی	٤	—
آرش اونی	—	٧٠
بوغدی صولی	—	٤٥
آمیرکانسکی صولی	—	٤٨
صارق ایتی پوطی	٣	٨٠
صغر ایتی پوطی	٣	٤٠
قوی مای پوطی	٨	٤٠
شیکر پوطی	٥	٦٠
آق ماتق	٤٠	—
سیری ماتق	٣٦	—
قازبونی ایری	٦	—
قازبونی واق قاوریسز	١٠	—
مایچی تیربسی	—	٢٠
ات تیرسی ایری	—	٤٠
صوصار	١٠	—
قمکی	٤٥	—

پچه‌ن بازارنده آپانایفلر یورطنده صلاح الدین مقصودی دکاننده کون ماللری هم آیاق کییملری آرزان بها ایله‌ن صاتلمقده.

بیرله‌در مانوفاکتور یاگالانتیرینی سودا اوچون کیبت. صوکوننی اصلابادا، برنچی پاپیریچنی اورامده پیکالکین یورطنده.

آکوشیرکه، ماسساژیستکه هم چچك صالوچی. بلغارده ١٦ نچی نومیرده

یولدز کتبخانه‌سی

«یولدز» کتبخانه‌سی طرفندن اوشبو کتابلر نشر قیلنمشدر:

٢) (معلم ثانی) اصول تحریکیه اوزره ترتیب ایدلمش الفبای عربیدر. بو الفبانی معلم اول‌نی اوقوب تمام ایتکان بالالرغه، قرآنی درست وتیز اوقومغه توشندرمك اوچون تعلیم ایدلور. بونڭ آخرنده (٣٠) قدر قسقا سوره‌لر بالالر اوزلری طانوب اوقورلق درجه‌ده ایری حرف وحرکات ایله آچق شکلده طبع ایدلمشدر. بر آی اچنده بو الفبانی اولندن آخرینه قدر اوتوغان بالاغه طوغری قرآن کریمنی تعلیم قیلنا باشلانور. حاضرده (٥) نچی باصماسی نشر اولندی بهاسی. . (٧) تییندر.

٣) (قرائت) بوکتابده قرائت عربیه وتجوید قرآن حکملری بیك آچق صورتده بیان قیلنمشدر. استاذدن قرائت ایشته‌گان وعلم تجویدنی اوقوماغان کشی‌ده بو کتاب ایله قرائتینی درستله‌مك ممکندر. ایکنچی باصماسینڭ بهاسی (٦) تییندر.

بوکتابلر اوچون یولدز اداره‌سینه توگل، قزان کتابچیلرینه مراجعت ایته‌لی.

اعلان

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده یاۋروپا اصولنچه اشله‌گان مسلمان قازلقلارینڭ کارخانه‌سی ١٣ نچی دیکابردن رسمی صورتده آچلوب هر تورلی قازلقلارنی صاتماغه باشلادی. کارخانه‌مزنڭ قازلقلاری تمیز ربك اهمیت بیرلوب حفظ صحت‌که موافق صورتده حاضرلندکلرندن محترم مسلمان قرداشلرمزنڭ مشتری اولارق ممنون بولولرنده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده استکا کشیلردن هرتورلی زاکازلر قبول ایتله وچیتدن صوراتوچیلارغه صومینه ٢٥ تین زادانکه ایله نالوژ ایتوبده یباره‌در.

تله‌گان کشلرگه پریسکورانت بوش یبارله‌در.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

فیرمه‌مز ١٩٠٩ سنه قزان وستاۋکه سنده زور آلطون میدال آلدی.

مغازینلرمزده هر وقت

آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:

چرکنیفیل هم یفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیرورگه زاکاز قبول ایته‌مز.

صومینه ٢٥ تین زادانکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هرطرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوبده هیچ توقفسز یبه‌ره‌مز.

سودامزنڭ باشلانووی ١٨٦٨ سنه‌ده تیلیفون نومری ٧٧١.

عین الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخۆینسکی اورامده اوز یورطمزده.

آتدیلینیه‌مز پچه‌ن بازارنده مسجد آستنده

یارمینکه‌لرده:

مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوز کیبتمزده ١٢ نچی و ١٤ نچی نومرلرده. اربیتده گاستینی ره‌تده. بوگلمه، مینزه‌له، بری، اوف، استرلیطاماق، به‌له‌به‌ی، سمبر، جالی وغیرلرده.

آدریس: Казань, Главный Складъ Гайнутдину Сабитову.

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ   مطبعهٔ کریمیه قزان.   Электро-Лито Типографія и Словолитня Т. Д. „Бр. Каримовых“ Казань.